

Anonymizované znenie

Preklad

C-194/20 – 1

Vec C-194/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

8. máj 2020

Vnútroštátny súd:

Verwaltungsgericht Düsseldorf

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

7. máj 2020

Žalobcovia:

BY

CX

DW

EV

FU

Žalovaný:

Stadt Duisburg

U Z N E S E N I E

V správnom súdnom konaní

1. BY,
2. CX,
3. DW,
4. EV,
5. FU,

žalobcovia v 3. a 4. rade zastúpení rodičmi, žalobcami v 1. a 2. rade, všetci bytom:
[omissis] Duisburg,

žalobcovia,

[omissis]:

pr o t i

Stadt Duisburg (mesto Duisburg, Nemecko) [omissis],

žalovaný,

vo veci

cudzineckého práva (povolenie na pobyt podľa § 4 ods. 5 AufenthG [Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (zákon o pobyte, zárobkovej činnosti a integrácii cudzincov na spolkovom území; ďalej len „AufenthG“)]; tu: uznesenie o prerušení konania a podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania)

7. senát Verwaltungsgericht Düsseldorf (Správny súd Düsseldorf, Nemecko)
7. mája 2020

[omissis]

r o z h o d o l:

Konanie sa prerušuje.

Podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa Súdnemu dvoru Európskej únie predkladá návrh na začatie prejudiciálneho konania o týchto otázkach:

1. **Obsahuje nárok tureckých detí vyplývajúci z článku 9 prvej vety ARB 1/80 bez ďalších predpokladov aj právo na pobyt v hostiteľskom členskom štáte?**
2. **V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:**
  - a) **Je predpokladom práva na pobyt podľa článku 9 prvej vety ARB 1/80 skutočnosť, že rodičia tureckých detí zvýhodnených týmto ustanovením už nadobudli práva na základe článku 6 ods. 1 alebo článku 7 ARB 1/80?**
  - b) **V prípade zápornej odpovede na otázku 2.a): Má sa riadne zamestnanie v zmysle článku 9 prvej vety ARB 1/80 vykladať v rovnakom zmysle ako v článku 6 ods. 1 ARB 1/80?**
  - c) **V prípade zápornej odpovede na otázku 2.a): Môže právo na pobyt tureckých detí podľa článku 9 prvej vety ARB 1/80 vzniknúť už po (iba) troch mesiacoch trvania riadneho zamestnania jedného rodiča v hostiteľskom členskom štáte?**
  - d) **V prípade zápornej odpovede na otázku 2.a): Vyplýva z práva tureckých detí na pobyt bez ďalších predpokladov aj právo na pobyt pre jedného alebo oboch rodičov oprávnených na starostlivosť o tieto deti?**

I.

Žalobcovia sú tureckí štátni občania. Žalobcovia v prvom a v druhom rade

pri tomto číselnom označení sa senát nedrží číslovania zvoleného žalobcami v žalobe, ale predradenia rodičov na strane žalobcov vykonaného správou súdu,

sú rodičmi žalobcov v treťom až piatom rade, z ktorých žalobkyňa v piatom rade je už plnoletá.

Žalobca v prvom rade pricestoval 5. septembra 2015 s vízom do Nemecka a 4. novembra 2015 získal od žalovaného povolenie na pobyt na účely výkonu samostatnej zárobkovej činnosti (vodiča nákladných vozidiel) platné do 27. marca 2017.

Nato žalobcovia v druhom až piatom rade 19. februára 2016 spoločne pricestovali na spolkové územie s vízom na účely zlúčenia rodiny platným do 16. mája 2016

a 20. apríla 2016 získali povolenia na pobyt podľa § 30 a § 32 AufenthG, taktiež platné do 27. marca 2017.

Žalobkyňa v druhom rade pracovala ako pomocná sila v sklade u spoločnosti MKS Kurierservice Metin Sariözüm v Duisburgu, ktorá Deutsche Rentenversicherung (Nemecká dôchodková poisťovňa, Nemecko) ohlásila dobu zamestnania od 1. februára do 30. apríla 2016 (tri mesiace). Ďalšie doby zamestnania sú ohlásené za obdobia od 15. novembra do 31. decembra 2017, od 1. januára do 15. januára 2018 a od 1. augusta do 31. decembra 2018.

Žalobcovia v treťom až piatom rade navštevujú – osvedčené od 21. júna 2016 – verejné školy v Duisburgu.

Po uplynutí doby platnosti vydaných povolení na pobyt žalovaný potvrdil žalobcom fiktívne ďalšie trvanie týchto povolení.

Žalobca v prvom rade k 1. decembru 2017 odhlásil svoju živnosť po tom, ako bol trestným rozkazom odsúdený za nedbanlivostné vedenie motorového vozidla bez vodičského preukazu. K 1. februáru 2018 znovu prihlásil živnosť (dodávka do 3,5 t).

Písomným podaním z 2. októbra 2018, ktoré vypracoval advokát, žalobcovia oznámili, že žalobca v prvom rade chce v budúcnosti pracovať ako zamestnanec a žiada o udelenie povolenia na pobyt podľa § 18 AufenthG alebo akéhokoľvek iného možného ustanovenia. Aj žalobkyňa v druhom rade bude od 1. augusta 2018 opäť pracovať, zatiaľ čo žalobcovia v treťom až piatom rade naďalej navštevujú školu. Deťom právo na pobyt vyplýva z článku 9 ARB 1/80 [rozhodnutie Asociačnej rady č. 1/80] a článku 3 ARB 2/76 [rozhodnutie Asociačnej rady č. 2/76].

Po vypočutí žalobcov žalovaný zamietol poriadkovými opatreniami z 18. marca 2019 predĺženie, resp. udelenie povolení na pobyt, žalobcov vyzval, aby do 30 dní od oznámenia opatrenia vycestovali a pre opačný prípad im pohrozil vyhostením do Turecka. Na odôvodnenie uviedol, že žalobca v prvom rade už nevykonáva samostatnú zárobkovú činnosť. Príjem zo závislej činnosti nezaručuje živobytie spoločnej domácnosti, ako to vyžaduje § 5 ods. 1 bod 1 AufenthG.

Dňa 22. marca 2019 podali žalobcovia žalobu, ktorou sa ďalej domáhali udelenia, resp. predĺženia povolenia na pobyt.

Na odôvodnenie uplatňovali, že žalobcovia v treťom až piatom rade riadne žili so svojimi rodičmi ako turecké deti žalobcov v prvom a druhom rade. Z práva účasti na vzdelávaní vyplývajúceho z článku 9 ARB 1/80 a článku 3 ARB 2/76 vyplýva právo na pobyt, ktoré musí patriť aj rodičom, ktorí sa o deti starajú.

V zmysle toho žalobcovia žiadajú,

aby súd zrušil poriadkové opatrenia z 18. marca 2019 a uložil žalovanému povinnosť nanovo rozhodnúť o návrhoch na predĺženie povolenia na pobyt s prihliadnutím na právny názor súdu.

Žalovaný navrhuje, aby súd

žalobu zamietol,

a v odôvodnení sa odvoláva na dôvody napadnutých poriadkových opatrení. Na doplnenie uvádza, že žalobcovia v treťom až piatom rade sa na práva vyplývajúce z článku 9 ARB 1/80 nemôžu odvolávať už aj preto, lebo ich rodičia nenadobudli práva vyplývajúce z článkov 6 alebo 7 ARB 1/80.

Na ústnom predbežnom prejednaní žaloby (v konaní o žalobe a v konaní o predbežnej právnej ochrane) pred sudcom spravodajcom žalovaný odložil výkon napadnutých poriadkových opatrení.

[omissis] [odkaz na spisy]

II.

Konanie vo veci samej musí byť prerušené. Podľa článku 267 ZFEÚ je potrebné na Súdny dvor Európskej únie (Súdny dvor) podať návrh na začatie prejudiciálneho konania o otázkach formulovaných vo výroku uznesenia. Tieto otázky sa týkajú výkladu rozhodnutia Asociačnej rady č. 1/80 z 19. septembra 1980 o rozvoji asociácie. Keďže ide o výklad práva Únie, príslušný je Súdny dvor.

1. Právne posúdenie žalobcami uplatňovaného nároku na to, aby súd zrušil zamietavé rozhodnutie žalovaného z 18. marca 2019 a uložil mu povinnosť nanovo rozhodnúť o ich návrhu na udelenie povolenie na pobyt s prihliadnutím na právny názor súdu, sa riadi aktuálnym právnym stavom.

Podľa toho relevantný právny rámec sporu tvoria nasledujúce predpisy vnútroštátneho práva:

§ 4 AufenthG

(...)

(5) Cudzinec, ktorý má právo na pobyt podľa dohody o pridružení medzi EHS a Tureckom, je povinný preukázať existenciu práva na pobyt tým, že disponuje povolením na pobyt, pokiaľ nemá povolenie na usadenie sa ani povolenie na trvalý pobyt v EÚ. Povolenie na pobyt sa vydáva na žiadosť.

§ 50 AufenthG

(1) Cudzinec je povinný opustiť územie Nemecka, ak nemá alebo už nemá potrebné povolenie na pobyt a neexistuje alebo už neexistuje právo na pobyt podľa dohody o pridružení medzi EHS a Tureckom.

(...)

2. Prejudiciálne otázky sú podstatné pre rozhodnutie vo veci samej a vyžaduje sa ich objasnenie zo strany Súdneho dvora Európskej únie.

a) Pre právne posúdenie nároku na predĺženie povolení na pobyt udelených na základe vnútroštátneho práva, ktorý žalobcovia uplatňujú, má rozhodujúci význam, aký vplyv má školská dochádzka žalobcov v treťom až piatom rade, ktorí žijú so svojimi rodičmi v spoločnej domácnosti, osvedčená od 21. júna 2016.

Po vykonaní predbežného prejednaní žaloby sudcom spravodajcom možno považovať za nesporné, že žalobkyňa v druhom rade v období od 1. februára do 30. apríla 2016 (tri mesiace) nesporne mala právo pobytu na spolkovom území a bola v zamestnaneckom pomere. Počas ďalších období zamestnania už disponovala iba potvrdeniami o fiktívnom povolení na pobyt, na ktoré už nenadviazovalo udelenie povolenia na pobyt. Žalobcovia nesporne nezískali žiadne práva na základe článkov 6 a 7 ARB 1/80.

Nároky na povolenie na pobyt založené na vnútroštátnom práve žalobcovia – s výnimkou ustanovenia § 4 ods. 5 AufenthG, ktoré predpokladá právo na pobyt vyplývajúce z dohody o pridružení – ďalej neuplatňujú.

Žalobcovia sa už odvolávajú len na ustanovenia článku 9 ARB 1/80, z ktorého vyvodzujú nielen právo tureckých detí na účasť na školskom a profesijnom vzdelávaní, ale z ktorých na základe školskej dochádzky žalobcov v treťom až piatom rade, ktorá medzi účastníkmi konania nie je sporná, odvodzujú ich právo na pobyt. Článok 9 ARB 1/80 zaručuje aj pobyt žalobcov v prvom a druhom rade, ktorý je potrebný pre praktickú účinnosť práv žalobcov v treťom až piatom rade – každopádne vo vzťahu k ešte maloletým žalobcom v treťom a štvrtom rade.

Pokiaľ sa žalobcovia navyše a prioritne odvolávajú aj na ustanovenie článku 3 ARB 2/76, vychádza senát z toho, že toto ustanovenie bolo v celom rozsahu nahradené článkom 9 ARB 1/80 a že žalobcovia z neho už nemôžu vyvodzovať žiadne práva.

b) Vnútroštátna judikatúra týkajúca sa účinkov článku 9 ARB 1/80 na právo na pobyt je nejednotná.

Podľa rozsudku Hessischer Verwaltungsgerichtshof (Správny súdny dvor Hesenska, Nemecko) zo 17. februára 1997

[omissis]

článok 9 ARB 1/80 predpokladá právo detí na pobyt, avšak nezakladá nároky na zlúčenie rodiny alebo na inú legalizáciu pobytu.

Rovnako aj Hessischer Verwaltungsgerichtshof (Správny súdny dvor Hesenska), rozsudok z 2. decembra 2002 [omissis], aj keď s ohľadom na

rozhodnutie SDEÚ zo 17. septembra 2002, C-413/99, vo veci Baumbast týkajúcej sa článku 12 nariadenia Komisie (EHS) č. 1612/86 už s pochybnosťami.

Podľa ďalšieho názoru je účinok tohto ustanovenia na právo na pobyt každopádne vylúčený v prípade, že turecké dieťa vstúpilo na územie s cieľom študovať a nie v rámci zlúčenia rodiny. Samostatné právo na pobyt totiž získajú deti v súvislosti so vzdelávaním – ako zdôrazňuje článok 7 druhá veta ERB 1/80 – až po jeho absolvovaní.

OVG NRW [Oberverwaltungsgericht für das Land Nordrhein-Westfalen (Najvyšší správny súd spolkovej krajiny Severné Porýnie-Vestfálsko, Nemecko)], uznesenie z 3. apríla 2001 [omissis].

Ustanovenie nemá vplyv na právo na pobyt ani vtedy, keď v čase vstupu tureckého dieťaťa rodičia už nemajú tureckú štátnu príslušnosť, ale štátnu príslušnosť hostiteľského členského štátu.

OVG Rheinland-Pfalz [Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz (Najvyšší správny súd spolkovej krajiny Porýnie-Falcko, Nemecko)], uznesenie z 29. júna 2009 [omissis].

Podľa iného názoru majú turecké deti, ktoré spĺňajú ostatné predpoklady stanovené v článku 9 prvej vete ARB 1/80, právo na pobyt chránené právom Únie aj počas vzdelávania, ktoré im tento predpis umožňuje.

VG Karlsruhe [Verwaltungsgericht Karlsruhe (Správny súd v Karlsruhe, Nemecko)], rozsudok z 2. júla 2004 [omissis].

Z vnútroštátnej judikatúry iných členských štátov je vnútroštátnemu súdu známe rozhodnutie Raad van State (Štátna rada, Holandsko) z 27. novembra 2008

[omissis],

v ktorom sa zastáva názor, že článok 9 ARB 1/80 bol v súlade s cieľom rozhodnutia Asociačnej rady – postupnej integrácie tureckých pracovníkov – určený iba na deťom tureckých pracovníkov, ako sú opísaní v článkoch 6 a 7 ARB 1/80 [omissis].

c) Senát sa prikláňa k tomu, že článok 9 ARB 1/80 nemá účinok na právo na pobyt, každopádne v prípade, že rodičia nenadobudli práva na základe článku 6 ods. 1 alebo článku 7 ARB 1/80 (pozri otázku 2a).

Prvá otázka sa zameriava na žalobcami tvrdený obsah článku 9 ARB 1/80 zahŕňajúci právo na pobyt.

Na prvý pohľad je toto ustanovenie, čo do štruktúry a predpokladov, veľmi podobné ustanoveniu článku 10 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 492/2011 z 5. apríla 2011 o slobode pohybu pracovníkov v rámci Únie,

resp. článku 12 predchádzajúcej právnej úpravy nariadenia Rady (EHS) č. 1612/68 z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v rámci spoločenstva

a preto ho možno vykladať, že je relevantné z hľadiska práva na pobyt. V stálej judikatúre SDEÚ je totiž vyjasnené, že ustanovenie článku 12 nariadenia 1612/68, resp. článok 10 ods. 1 nariadenia 492/2011 je relevantné z hľadiska práva na pobyt v tom, za akých predpokladov vzniká a aký má rozsah.

SDEÚ, rozsudok z 13. júna 2013, C-45/12, ECLI:EU:C:2013:390, Hadj Ahmed, bod 46; SDEÚ, rozsudok z 23. februára 2010, C-310/08, ECLI:EU:C:2010:80, Teixeira, bod 61; rozsudok zo 17. septembra 2002, C-413/99, ECLI:EU:C:2002:493, Baumbast a R, body 73 a nasl.; rozsudok z 23. februára 2010, C-480/08, body 86 a nasl.; rozsudok z 27. septembra 1988, C-263/86, ECLI:EU:C:1988:451, Humbel a Edel – body 24 a nasl.; rozsudky z 15. marca 1989, C-389/87, ECLI:EU:C:1989:130, Echternach a Morit, body 29 a nasl. a z 23. februára 2010, C-310/08, bod 19; rozsudok zo 17. septembra 2002, C-413/99, bod 54; rozsudok z 8. mája 2013, C-529/11, ECLI:EU:C:2013:290, Alarape a Tijani, bod 48.

Ustanovenie článku 9 ARB 1/80 sa však vyznačuje aj zásadnými rozdielmi voči vyššie uvedenej právnej úprave.

Je zjavné, že toto ustanovenie chce v protiklade k článku 10 ods. 1 nariadenia 492/2011 a článku 12 nariadenia 1612/68 podľa svojho znenia zvýhodniť iba turecké deti.

Ani z kontextu ustanovenia článku 7 ARB 1/80 však nemožno vyvodit' záver, že štátna príslušnosť detí tureckého pracovníka – ako je to predpokladom v článku 9 ARB 1/80 – má mať význam pre integráciu v hostiteľskom členskom štáte. Toto ustanovenie zvýhodňuje rodinných príslušníkov tureckých pracovníkov vo vzťahu k prístupu na trh práce a tým aj čo sa týka ich pobytu bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť. V odseku 2 sa zvýhodnenie detí – taktiež bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť – viaže na absolvovanie profesného vzdelania v hostiteľskom členskom štáte. Ak pripustíme, že obe normy majú systematickú súvislosť vo vzťahu k právu na pobyt, potom nedáva zmysel podmieňovať prístup k (profesnému) vzdelávaniu tureckou štátnou príslušnosťou. V tomto smere by sa obsahová náplň normy článku 9 mohla – popri jej nespornej antidiskriminačnom a integračnom obsahu (predovšetkým druhá veta) – obmedzovať na význam ako programovej vety.

Navyše, integrácia právom na pobyt prostredníctvom prístupu na trh práce v nadväznosti na vzdelanie získané v hostiteľskom členskom štáte je v článku 7 upravená široko, ale nie bez predpokladov. Odvodzovanie práva na pobyt iba

z toho, že turecký rodič, u ktorého dieťa býva, je (alebo bol) zamestnaný, sa v konfrontácii s touto detailnou právnou úpravou nemôže vyhnúť rozporom vo výklade, ak títo rodičia nenadobudli vlastné práva podľa článku 6 alebo 7 ARB 1/80.

d) V prípade kladnej odpovede na kľúčovú otázku o obsahu článku 9 ARB 1/80 týkajúcom sa práva na pobyt (prvá otázka), vznikajú vnútroštátnemu súdu otázky uvedené pod bodom 2 o predpokladoch práva na pobyt podľa článku 9 ARB 1/80 a o právnych dôsledkoch.

Otázka 2a) sa pritom zameriava na právne postavenie rodičov, totiž či títo už musia mať za sebou nadobudnutie práv podľa článku 6 ARB 1/80 (originárne) alebo článku 7 ARB 1/80 (odvodene) na to, aby vlastným deťom (prípadne aj nevlastným deťom) mohli – za ostatných predpokladov tohto ustanovenia – sprostredkovať práva podľa článku 9 ARB 1/80.

Otázkou 2b) vnútroštátny súd nadväzuje na judikatúru Súdneho dvora EÚ týkajúcu sa skutkového predpokladu „riadneho zamestnania“. Ak je odpoveď na otázku 2a) záporná, majú sa na riadne zamestnanie rodičov viazať rovnaké podmienky, aké stanovuje článok 6 ARB 1/80, a je možné výklad článku 6 ARB 1/80 aplikovať aj na článok 9 ARB 1/80?

Ak je odpoveď na otázku 2a) záporná, chýba časový rámec, ktorý sa má požadovať na vykonávanie riadneho zamestnania. Stačí potom na vznik nároku tureckých detí podľa článku 9 ARB 1/80 trvanie zamestnania jedného rodiča (iba) tri mesiace a je skutočné navštevovanie vzdelávacieho zariadenia predpokladom nadobudnutia a trvania práva na pobyt [otázka 2c)]?

Napokon otázka 2d) sa zameriava na uplatnenie práva zo strany tureckých detí, ktoré bude v prípade maloletých detí fakticky možné iba za prítomnosti oprávneného rodiča. Je možné z práva tureckých detí na pobyt odvodiť právo na pobyt pre rodiča oprávneného na starostlivosť o tieto deti – prípadne obmedzené maloletosťou a skutočným navštevovaním vzdelávacieho zariadenia?

[omissis]